

Міністерство освіти і науки України
Херсонський державний аграрно-економічний університет
Факультет рибного господарства та природокористування
Кафедра екології та сталого розвитку імені професора Ю. В. Пилипенка

**VI Міжнародна науково-практична конференція
«ЕКОЛОГІЧНИЙ СТАН НАВКОЛИШНЬОГО
СЕРЕДОВИЩА ТА РАЦІОНАЛЬНЕ
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
В КОНТЕКСТІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ»**

до дня пам'яті доктора сільськогосподарських наук,
професора Пилипенка Юрія Володимировича

**VI International Scientific and Practical Conference
«ECOLOGICAL STATE
OF ENVIRONMENT AND RATIONAL
NATURE USE IN THE CONTEXT
OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT»**

dedicated to memory of doctor of agricultural sciences,
professor Pylypenko Yurii

26–27 жовтня 2023
Херсон – Кропивницький

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ФАКУЛЬТЕТ РИБНОГО ГОСПОДАРСТВА
ТА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ

КАФЕДРА ЕКОЛОГІЇ ТА СТАЛОГО РОЗВИТКУ
ІМЕНІ ПРОФЕСОРА Ю. В. ПИЛИПЕНКА

VI Міжнародна науково-практична конференція

**«ЕКОЛОГІЧНИЙ СТАН НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА
ТА РАЦІОНАЛЬНЕ ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
В КОНТЕКСТІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ»**

до дня пам'яті доктора сільськогосподарських наук, професора
Пилипенка Юрія Володимировича

VI International Scientific and Practical Conference

**“ECOLOGICAL STATE OF ENVIRONMENT
AND RATIONAL NATURE USE IN THE CONTEXT
OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT”**

dedicated to memory of doctor of agricultural sciences, professor
Pylypenko Yurii

26–27 жовтня 2023 року

Одеса • 2023 • Олді+

УДК 502.171(062.552)
Е45

Відповідальні за випуск: Дюдяєва О. А., Євтушенко О. Т.

*Друкується за рішенням
орґкомітету конференції від 26.10.2023 р.*

Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за достовірність та об'єктивність наданої інформації.

Е45 **Екологічний стан навколишнього середовища та раціональне природокористування в контексті сталого розвитку** : матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції (26–27 жовтня 2023, м. Херсон) / О. А. Дюдяєва, О. Т. Євтушенко ; ХДАЕУ. – Одеса : Олді+, 2023. – 348 с.

ISBN 978-966-289-801-9

Збірник містить матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції «Екологічний стан навколишнього середовища та раціональне природокористування в контексті сталого розвитку» за такими основними напрямками: теоретичні та прикладні екологічні дослідження; моделювання та прогнозування стану навколишнього середовища; актуальні питання сучасної іхтіології та аквакультури; стійкий розвиток лісового господарства; екологічні та соціально-економічні аспекти сталого розвитку; сучасні проблеми використання, відтворення та охорони природних ресурсів в контексті сталого розвитку; зміни клімату та їх наслідки для природних екосистем; екологічні та інноваційні технології у сільському господарстві; сучасні підходи до методики викладання дисциплін природничого напрямку.

Конференція об'єднала учасників з Італії, Канади, Литовської Республіки, Чеської Республіки, Республіки Молдова, Норвегії, Республіки Польща, України, Угорщини, Франції, Швейцарії. Серед іноземних і державних установ та організацій: Мережа центрів аквакультури Центральної та Східної Європи (NACEE), Південночеський університет в Чеських Будейовицях, Факультет рибного господарства та охорони вод, м. Водняни, Чехія; Гданський Фонд Води (Gdańsk Water Foundation), Канадський інститут українських студій Університету Альберти (Канада), Дослідний інститут "AcvaGenResurs" (Республіка Молдова), Бюджетна установа «Методично-технологічний центр з аквакультури», Інститут агроекології і природокористування НААН України, науковці науково-дослідних та вищих навчальних закладів України.

УДК 502.171(062.552)

ISBN 978-966-289-801-9

© ХДАЕУ, 2023

частині ІТС «Мисливець» програмні продукти «Хантер», «Іспит» і «Адміністратор» з використанням уніфікованої бази даних. Запроваджено «е-Посвідчення мисливця», що повністю виключає можливість корупційної складової під час видачі документа. Крім цього, планується створити функціонал «е-Посвідчення» мисливця, «е-Картки» обліку дичини та порушення правил полювання, «е-Паспорту» на породу мисливського собаки, іншого ловчого звіра та птаха, «е-Ліцензії» на добування мисливських тварин.

Цифровізація лісової й мисливської галузі, в рамках її реформи, передбачає значні зміни в її функціонуванні і зробить галузь сучасною та дієвою в плані створення механізму громадського контролю, що буде ефективно працювати для держави.

Література

1. Лісова диджиталізація. *Лісовий і мисливський журнал*. 2021. № 2. С. 10–12.
2. Цифрова революція. *Лісовий і мисливський журнал*. 2022. № 5. С. 6–8.
3. Про реалізацію експериментального проекту щодо видачі спеціального дозволу на спеціальне використання лісових ресурсів (лісорубного квитка) та сертифіката про походження лісоматеріалів та виготовлених з них пиломатеріалів в електронній формі : Постанова Кабінету Міністрів України від 12 травня 2023 р. № 483 Київ. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/483-2023-%D0%BF#Text>

Бойко М. О.,

*Херсонський державний аграрно-економічний університет,
м. Кропивницький, м. Херсон, Україна*

ОРГАНІЧНЕ ВИРОБНИЦТВО – ПРІОРИТЕТНИЙ АСПЕКТ ЕКОЛОГІЧНОГО РОЗВИТКУ КРАЇНИ

Органічне виробництво відрізняється від традиційного вирощування сільськогосподарських рослин тим, що воно ставить за мету забезпечувати виробництво продуктів харчування, зберігаючи екологічну цілісність і при цьому уникати використання синтетичних хімічних добрив, пестицидів та інших шкідливих речовин [1; 2].

Основні переваги органічного виробництва для екології:

– органічні оператори в аграрній сфері використовують більше природних методів для контролю шкідників та захисту рослин, що сприяє зменшенню забруднення ґрунту і водних ресурсів;

– органічне виробництво допомагає зберігати біорізноманіття, оскільки воно пропонує значний спектр культур для вирощування та систем польового обробітку ґрунту;

– органічне виробництво може зменшити викиди парникових газів завдяки використанню меншої кількості енергії і відсутності синтетичних азотних добрив;

– органічні фермери акцентують увагу на підтримці родючості ґрунту через використання органічних добрив і методів, що сприяють збереженню структури ґрунту;

– органічне виробництво зазвичай виключає використання генетично модифікованих організмів (ГМО), що допомагає у запобіганні можливим екологічним ризикам, пов'язаним з ГМО.

За результатами оперативного моніторингу Міністерства аграрної політики та продовольства України, у 2022 р. загальна площа сільськогосподарських земель (органічних і перехідного періоду) склала 263 619 га, у тому числі 246 126 га з органічним статусом (рисуюнок 1).

Рис. 1. Органічна карта України (станом на 31.12.2022 р.)

Джерело: [3]

На жаль, відбулось значне скорочення органічних площ у порівнянні з попередніми роками, адже значна їх частина знаходиться під окупацією в південних регіонах країни. Водночас, діяльність органічних операторів на землях, що були звільнені від окупації, відновлена майже повністю [3].

За результатами моніторингу, проведеного органом сертифікації з органічного виробництва ТОВ «Органік Стандарт» за 2022 рік, загальна кількість операторів, сертифікованих в Україні відповідно до стандарту, еквівалентного Регламенту Ради (ЄС) 834/2007 (певні оператори також сертифіковані за іншими стандартами органічного виробництва, зокрема NOP, COR, Bio Suisse, Naturland, KRAV), складає 412 оператори [4].

Незважаючи на блокування портів, логістичні проблеми та обмеження експорту окремих категорій продукції, українські органічні експортери малигарні показники за перше півріччя 2022 р., що є результатом великої праці у складних умовах, 42% операторів органічного ринку продовжують вирощувати органічну продукцію, не віддаючи перевагу переходу до неорганічного виробництва. До 70% операторів ринку частково/повноцінно продовжують працювати, у той час, як 23% відновили або планують відновлення роботи після усунення пошкоджень або інших обставин. До 50% виробників органічної продукції мають наміри продовжити органічне виробництво, проте потребують додаткових ресурсів або змін у маркетинговій стратегії. До 15% виробників органіки віддають свою продукцію на потреби ЗСУ та біженців [5].

Основним пріоритетом державної політики у сфері розвитку аграрного сектору України визнано органічне виробництво, яке є одним із найперспективніших напрямків розвитку держави. Але, під час військового стану в країні оператори органіки стикаються з різними проблемами та викликами які успішно долають, постійно оновлюючи свої навички та знання.

Література

1. Базалій В. В., Бойко М. О., Алмашова В. С., Онищенко С. О. Рослинницькі аспекти та агроекологічні засади вирощування сорго зернового на Півдні України. *Таврійський науковий вісник*. 2015. № 91. С. 3–6.
2. Бойко Л., Бойко М. Біотехнології як елемент екологічних інновацій в агробізнесі. *Інноваційні екологобезпечні технології рослинництва в умовах воєнного стану* : матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції (Київ, 31 серпня 2023 року). 2023. С. 34–36.
3. Інфографіка. URL: <https://organicinfo.ua/infographics/>

4. Після початку війни 78 % операторів продовжують свою органічну діяльність в Україні. URL: <https://agrotimes.ua/agromarket/pislya-pochatku-vijny-78-operatoriv-prodovzhuyut-svoyu-organichnu-diyalnist-v-ukrayini/>
5. 15 % виробників органіки віддають свою продукцію на потреби ЗСУ та біженців. URL: <https://agrotimes.ua/agromarket/15-vyrobnykiv-organiky-viddayut-svoyu-produkcziyu-na-potreby-zsu-ta-bizhencziv/>

*Бойко Т. О., Ворона А. М., Лаврентьєв В. Р.,
Херсонський державний аграрно-економічний університет,
м. Херсон, Україна*

МАТЕРІАЛИ ДО РОЗШИРЕННЯ АСОРТИМЕНТУ ДЕКОРАТИВНИХ РОСЛИН КВІТНИКІВ У НАСЕЛЕНИХ ПУНКТАХ ПІВДНЯ УКРАЇНИ

Квітники є однією з головних головною прикрас населених пунктів та найскладніші за структурою об'єкти [1; 2]. Квітники відіграють важливу роль у процесі озеленення міст та мають численні значення для жителів, природи та загального вигляду міських просторів. Квітники додають краси та кольору міським ландшафтам та створюють гармонійне оточення для жителів та відвідувачів. Рослини в квітниках можуть зменшити температуру в міських просторах, забезпечуючи природну тінь та охолодження під час спекотних літніх днів. Квіткові композиції сприяють покращенню якості повітря в місті. Квітники можуть бути місцями для проведення культурних подій, фестивалів, виставок та освітніх заходів, які сприяють вивченню природи та екології.

Квіткові композиції відіграють низку функцій (естетична, екологічна, соціальна, культурно-просвітницька) у процесі озеленення міст та мають численні значення для жителів, природи та загального вигляду міських просторів [3]. Квітники додають краси та кольору міським ландшафтам. Різнобарвні квіткові рослини створюють приємний для ока вигляд, піднімають настрій та створюють гармонійне оточення для жителів та відвідувачів. Рослини в квітниках поглинають вуглекислий газ та шкідливі речовини, такі як викиди автотранспорту та промисловості, та виділяють кисень, що сприяє покращенню якості повітря. Рослини в квітниках можуть зменшити температуру в міських просторах, забезпечуючи природну тінь та охолодження під час спекотних літніх днів. Квітники створюють додаткові місця відпочинку в урбанізованих